

Birkenes kommune

Hva mener barn og unge i Birkenes om...

Høringsdokument for Ungdomsrådet

Hvorfor er det viktig med engasjement fra barn og unge i samfunnsutviklingsspørsmål?

Noen grunner til hvorfor det er viktig at du engasjerer deg og bryr deg om hva kommunen driver med

Skole og utdanning: Kommunen bestemmer hvordan skolene drives. De bestemmer hvor mye penger skolene får, hvordan klasserommene ser ut, og hva slags aktiviteter som tilbys. Hvis du bryr deg om å ha gode skoler og en fin skoleopplevelse, er det viktig å følge med på hva kommunen gjør.

Parker og lekeplasser: Kommunen er ansvarlig for offentlige parker, lekeplasser og fritidsaktiviteter. Hvis du liker å leke eller være ute, trene eller delta i sport, er det viktig at kommunen tar vare på disse stedene og gir muligheter for morsomme aktiviteter.

Helse og trygghet: Kommunen hjelper til med helse- og trygghetstjenester. Dette inkluderer brannvesen, politi og ambulanser. De sørger også for at det er rent vann og at maten er trygg å spise. Hvis du vil at samfunnet ditt skal være trygt og sunt, er det viktig å vite hva kommunen gjør for å hjelpe med det.

Miljø og natur: Kommunen kan påvirke miljøet og naturen rundt oss. De bestemmer for eksempel hvordan søppelhåndtering fungerer, og hva som skjer med naturområder og dyrene som bor der. Hvis du elsker naturen og ønsker å bevare den, er det viktig å følge med på kommunens miljøpolitikk.

Veier og transport: Kommunen tar vare på veiene og bestemmer hvordan offentlig transport fungerer. Hvis du vil at veiene skal være sikre og at du enkelt kan komme deg rundt, er det viktig å vite hva kommunen gjør for å forbedre transporten.

Din stemme: Selv om du ikke kan stemme ennå, kan du lære om hva kommunen gjør og diskutere det med voksne som kan stemme. På den måten kan du påvirke deres beslutninger og hjelpe til med å forme samfunnet ditt.

Framtidens samfunn: En dag vil du være voksen og ha ansvaret for å ta viktige beslutninger. Ved å bryr deg om kommunen nå, lærer du hvordan demokrati fungerer og hvordan du kan være en aktiv og ansvarlig borger i fremtiden. Da blir det kanskje også mindre skummelt når du blir voksen- fordi du allerede har trent masse på det!

Så, kort sagt - å bryr seg om hva kommunen holder på med handler om å ta vare på ditt nærmiljø, sikre at du har gode skoler og trygge steder å være, og bidra til å bygge et samfunn som er sunt, trygt og fint å bo i.

Dette dokumentet er tilpasset for å kunne besvares av alle barn og unge i Birkenes kommune, som ønsker det - ikke bare Ungdomsrådet. Del det gjerne derfor med venner og kjente!

Det er lagt opp til at Ungdomsrådet skal få muligheten til å reflektere og diskutere spørsmålene i møtet hvor de behandler saken sin, men det er også lov å bruke [denne linken til en spørreundersøkelse](#) (samme spørsmål som i dette dokumentet), eller QR-koden.

Man kan også sitte med dokumentet foran seg og svare digitalt i skjemaet underveis - det velger du selv!

Hvis du er typen som liker å skrive for hånd, så er det fint om du leverer inn det du har skrevet i postkassa på Kommunehuset. Skriv gjerne "høring barn og unge" på, så finner vi det fort igjen.

Kommunen som organisasjon

Temaet handler om organisasjonen Birkenes kommune. Hva bruker kommunen penger på og hvordan står det egentlig til med økonomien? Har kommunen nok ansatte på jobb og har man riktig og nok kompetanse? Det handler også om hvordan kommunen kommuniserer mot innbyggere og løser oppgaver i fellesskap. Er for eksempel Birkenes kommune gode nok på innbyggerinvolvering og opplever innbyggerne at de blir hørt?

Fakta om temaet:

I Norge står vi overfor noen utfordringer som kan påvirke oss alle. Det kan være ting som hvordan verden fungerer internasjonalt, klimaendringer, endringer i befolkning eller endringer i hvordan folk jobber og hvor de bor. Alt dette kan påvirke økonomien til kommunen og hvor mye penger kommunen har til å bruke på viktige ting.

For eksempel kan det være mindre penger som kommer inn i kassen fra skatter, samtidig som vi må bruke mer penger på helse og omsorg for de som ikke jobber lenger eller ikke kan jobbe. Dette kan bety at vi må være ekstra flinke til å prioritere og finne gode løsninger for å få ting til å fungere bra for oss alle sammen. Birkenes kommune trenger mer ressurser og smartere måter å jobbe på, for å løse samfunnsoppdraget på best mulig måte.

I kommunen er pengene er litt knappe, så vi må tenke kreativt i årene fremover. Kommunen bruker i dag mye penger på det man kaller “driftsoppgaver” som kan være å brøyte snø, betale strømregning for ulike bygninger og vedlikeholde områder som bygg, parker og friluftsområder. Det er også store behov for å bruke penger på det kommunale ledningsnett, som er rør i bakken hvor alt vi spylar i do og vask hjemme, havner. I de ledningene havner også mye regnvann og smeltet snø eller is, som betyr at de må holdes åpne, sånn at det ikke flommer over på veiene våre.

Temaet har som mål å bidra til å nå disse bærekraftsmålene:

- *Hva synes du det er viktig å bruke **mer** eller **mindre** penger på?*
- *Hva synes du er **mest viktig av alt** å bruke penger på?*
- *Hvordan ønsker dere å bli **involvert** i ulike saker? Hva er det gøy å mene noe om?*

Arbeid og jobbmuligheter i Birkenes

Temaet handler om hvordan kommunen kan gjøre seg attraktiv å jobbe i, både som kommune og for alle andre bedrifter i kommunen. Temaet sier noe om hva slags kompetanse som trengs i de ulike jobbene, både i dag og i de kommende årene.

Fakta om temaet:

I mai 2023 var 1,6% av folk på Agder uten jobb, men i Birkenes var det litt bedre, med kun 1% helt uten jobb og 1,2% som jobber delvis. Dessverre er det flere mennesker på Agder enn i resten av landet som ikke kan jobbe, spesielt blant kvinner. I Birkenes er sykefraværet høyt, hele 7,1%. Kun litt over halvparten (55%) av alle kvinnene i Birkenes, jobber fulltid.

Mange bedrifter på Agder trenger flere folk til å jobbe for dem, hele 76% av dem! Men det kan være vanskelig å finne folk med riktig kunnskap og ferdigheter. Noen jobber krever mye utdanning, mens andre krever mindre. Spesielt fagene som handler om natur, teknologi og håndverk er viktige nå fordi det satses på en "grønnere" industri, for eksempel er det mange jobber innen fornybar energi. Birkenes har mange elever som liker å jobbe med hendene, så vi har gode muligheter for å lage jobber innenfor disse områdene. Noen ganger starter folk sine egne små bedrifter hjemme eller på gården sin, og det er bra for Birkenes fordi det kan skape flere jobber og hjelpe bygda vår å vokse.

Temaet har som mål å bidra til å nå disse bærekraftsmålene:

- **Hvor** ønsker du å jobbe når du blir voksen?
- **Hva** ønsker du å jobbe med når du blir voksen?

Å bo, leve og være i Birkenes

Temaet beskriver hvordan befolkningen vil endre seg fra å være flere unge i kommunen - til å bli flere eldre, hvordan det går med skolegang og videre utdanning for barn og unge, hva status er for barn og unge på fysisk og mental helse og hvordan helsetilstanden er hos folk flest i kommunen.

Fakta om temaet:

I Birkenes bor det nå 5 441 mennesker, ifølge tall fra 2023. Og ifølge fremtidsprognosene fra SSB (Statistisk sentralbyrå), vil befolkningen fortsette å vokse jevnt fram til år 2050. Det skyldes flere fødte barn og en jevn innvandring til landet. Men her er det en viktig ting å merke seg: selv om befolkningen øker, vil det være en endring i alderssammensetningen. Det betyr at det blir flere eldre mennesker og færre barn. Samtidig blir det flere eldre og syke som trenger hjelp. Det kan bli dyrt, spesielt for de som er yngre i dag. I Birkenes er det en del folk som er uføretrygdete, og flere mottar økonomisk støtte fra NAV. Når det gjelder utdanning, har Birkenes en litt lavere andel folk med høyere utdanning sammenlignet med resten av Agder og Norge. Birkenes ligger dårligst an i hele Agder når det gjelder andel som fullfører videregående skole.

De fleste barn i Birkenes føler seg glade og fornøyde med livet sitt, og de har minst én god venn de kan stole på. Mange synes det er viktig å være til å stole på blant vennene sine. De fleste liker skolen sin og er ganske fornøyde med den. Når det gjelder lekser, bruker de fleste en halvtime til en time om dagen. De fleste føler ikke at de stresser mye på grunn av skolearbeidet. De fleste tror de vil fullføre videregående skole, men ikke alle vet om de vil studere videre på universitet eller høyskole. Mange er med på organiserte fritidsaktiviteter, spesielt idrett. De fleste trener regelmessig. De fleste ungdommene er fornøyde med helsen sin, men noen opplever av og til hodepine eller andre fysiske plager. Noen føler press i hverdagen, spesielt når det gjelder skoleprestasjoner og utseende. De fleste drikker ikke alkohol, røyker eller snuser, og de har heller ikke prøvd hasj eller marihuana.

Temaet har som mål å bidra til å nå disse bærekraftsmålene:

- *Hva skal til for at du vil **bli boende** i kommunen?*
- *Hva **savner du** i hverdagen?*

Steder og nærområder i Birkenes

Temaet handler om hvordan vi bruker arealene i kommunen – hvor bygger vi, hvor bygger vi ikke – og hvorfor? Hvor bør vi prioritere å bygge hus og hvordan bør de ulike sentrumene utvikle seg? Er det naturverdier eller områder i kommunen det er spesielt viktig å verne om, for eksempel?

Fakta om temaet:

Birkenes er en stor kommune med mye skog - faktisk en av de største skogskommunene på Agder. Skog har en viktig betydning for dyreliv og naturmangfold, frisk luft (trær tar inn karbondioksid og gir oss oksygen), eventyr, lek og turer, skogbruk og klima. Kommunen har et vernet vassdrag kalt Tovdalsvassdraget som er viktig for naturen og friluftslivet. I dag er det mange som driver med laksefiske i elva.

Det bebygde området i kommunen er hovedsakelig brukt til transport, boliger og næringsvirksomhet. Det er noen utfordringer med å finne egnede områder for utbygging på grunn av terrenget og konflikter mellom bruk og vern av landbruksområder. Birkenes er en viktig landbrukskommune med mange gårder som produserer mat og som driver med skogsdrift. Å bevare arealer til å produsere mat er viktig for vår beredskap. Visste du at hver 7. birkenesing faktisk bor på gård?

I Birkenes kommune er det et mål om å ha tre livlige bygdesentre; Birkeland, Herefoss og Engesland. Det betyr at vi ønsker at hele kommunen skal være en fin plass å bo. Vi trenger gode tilbud og tjenester i sentrumsområdene for å skape liv og attraktivitet.

Temaet har som mål å bidra til å nå disse bærekraftsmålene:

- *Hvordan ønsker du **å bo og leve** i Birkenes?*
- *Hvis du kunne velge helt selv - **hvor vil du bo**?*
- *Hva mener du om **veien(e) du bruker til og fra** skolen eller andre aktiviteter?*
- *Hva vil du helst **gjøre i sentrum**? (det kan være på Birkeland, Engesland og på Herefoss)*

Klima og miljø

Visste du at måten vi oppfører oss på, kan påvirke naturen og alle de fantastiske plantene og dyrene som bor der? Noen ganger bygger vi hus og veier på steder som er viktige for naturen, og det kan være dårlig for miljøet. Det er derfor vi trenger kunnskap for å beskytte disse viktige områdene og finne en balanse mellom å ta vare på naturen og samtidig ha steder å bo og jobbe.

Fakta om temaet

Vi trenger å snakke om noe viktig: klimaendringer. Det handler om hvordan vår adferd påvirker naturen og planeten vår. Vi kan oppleve mer regn, og noen ganger kan det komme veldig mye regn på kort tid, som kan føre til oversvømmelser og flom. Det er viktig at kommunen planlegger og tar hensyn til dette når de bygger og lager veier. Noen ganger kan vi bruke naturen til å hjelpe oss. For eksempel kan vi lage åpne dammer og bekker som kan ta imot mye vann når det regner mye. Vi kan også ha grønne områder med planter som hjelper med å absorbere vannet. Naturen kan være en flott hjelper når vi jobber med å takle klimaendringene.

I kommunen er det viktig at vi tenker på klimaet. Kommunen har ansvar for å hjelpe med å redusere utslipp av ting som kan skade klimaet. Det er en stor jobb, og alle må være med for å få det til. Selv små ting, som å spare energi og bruke mindre bil, kan hjelpe. Visste du for eksempel at skogen er en ekte helt når det gjelder klima? Skogen tar nemlig opp mye av det som kan skade klimaet, og det er viktig å beskytte den - heldigvis har vi mye skog i Birkenes! Samtidig jobber vi med å finne måter å drive næringslivet vårt på, som ikke skader miljøet. I Birkenes er de fleste klimagassutslippene fra industrien, veitrafikk og jordbruk.

Temaet har som mål å bidra til å nå disse bærekraftsmålene

- *Hva mener du vi bør gjøre **mer** av, og hva bør vi gjøre **mindre** av?*
- *Synes dere at voksne tar nok **hensyn til barn og unge**?*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er en liste med 17 mål som verdens ledere har satt seg som mål å oppnå innen 2030. Disse målene ble vedtatt av De forente nasjoner (FN) i 2015, og de er rettet mot å gjøre verden til et bedre sted for alle, inkludert barn og unge.

Under de enkelte temaene i dette dokumentet, har du kanskje sett ulike bærekraftsmål.

Velg deg ett eller flere av FNs 17 bærekraftsmål som du synes er viktig(e) og forsøk å reflektere over:

- Hva synes du er viktig med akkurat det, eller de, bærekraftsmålene?
- Hva bør vi som samfunn gjøre for å nå dette, eller de, bærekraftsmålene?
- Hvilke verdier tenker du ligger bak dette, eller de, bærekraftsmålene?

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

2 UTRYDDE
SULT

3 GOD HELSE OG
LIVSKVALITET

4 GOD
UTDANNING

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

6 RENT VANN OG GODE
SANITÆRFORHOLD

7 REN ENERGI
TIL ALLE

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

9 INDUSTRI,
INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIKHET

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

13 STOPPE
KLIMAENDRINGENE

14 LIVET I
HAVET

15 LIVET PÅ
LAND

16 FRED, RETTFERDIGHET
OG VELFUNGERENDE
INSTITUSJONER

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Bruk [denne nettsiden](#), eller QR-koden, for å sende inn dine tanker, refleksjoner og innspill

Du kan også sende svar på e-post, merket med "høring barn og unge" til postmottak@birkenes.kommune.no

sammen skaper vi bestmiljø for alle